Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Bijlage 10 Stuurgroep Operatie BRP (via gedelegeerd opdrachtgever Operatie BRP) DGBK

Burgerschap en Informatiebeleid/ Identiteit

Contactpersoon

Datum 6 juli 2015



Behoeften en mogelijkheden Toekomstmutaties in de BRP

Aanleiding memo

In de stuurgroep Operatie BRP van 18 september 2014 is de notitie "Toekomstmutaties" besproken. Advies van de gedelegeerd opdrachtgever Operatie BRP aan de stuurgroep was om de functionaliteit voor toekomstmutaties buiten scope te plaatsen. Daarnaast was zijn voorstel om in overleg tussen beleidsafdeling B&I en afnemers en gemeenten de precieze behoeften en mogelijkheden op dit vlak te bepalen. Waarna de stuurgroep zou kunnen besluiten toch een impactanalyse op meenemen van deze functionaliteit in de BRP te laten uitvoeren. De stuurgroep is met dat voorstel akkoord gegaan. In bijlage 1 vindt u de relevante passages uit het betreffende stuurgroepverslag. Inmiddels heeft B&I behoeften en mogelijkheden geïnventariseerd bij leden van de werkgroep Beleidsaspecten BRP en het Gebruikersoverleg BRP. Het resultaat van deze inventarisatie is vastgelegd in dit document.

<u>Vraag aan de stuurgroep</u>

In de stuurgroepvergadering van 18 september 2014 is afgesproken dat de stuurgroep (op basis van de definitie van behoeften en mogelijkheden) kan besluiten om het projectteam een impactanalyse op dit onderwerp te laten uitvoeren. Opdracht aan B&I was de behoeften en mogelijkheden te inventariseren. De bijgevoegde input vanuit gemeenten, afnemers en B&I laat zien dat er veel sympathie is voor de functionaliteit Toekomstmutaties, maar dat de opvattingen over hoe dat vorm zou moeten krijgen wel verschillen.

- Wil de stuurgroep naar aanleiding van bijgevoegde de input van afnemers en gemeenten opdracht aan het ontwikkelteam verstrekken voor het doen van een impactanalyse op dit onderwerp?

<u>Inhoud memo</u>

- 1) Informatie over proces rond totstandkoming van dit memo
- 2) Input leden werkgroep Beleidsaspecten BRP en Gebruikersoverleg
- 3) Beleidsmatige en juridische aspecten

Bijlage A: Uit het verslag van de vergadering van 18 september:

Bijlage B: Uit verslag Werkgroep Beleidsaspecten BRP, d.d. 18 mei 2015

Bijlage C: Integrale tekst notitie "Toekomstmutaties" zoals besproken tijdens

stuurgroepvergadering van Operatie BRP d.d. 18 september 2014

1) Informatie over proces rond totstandkoming van dit memo

B&I heeft het onderwerp besproken met vertegenwoordigers van VNG en NVvB in het beleidsoverleg BRP (voorganger Werkgroep Beleidsaspecten BRP, zonder vertegenwoordigers afnemers) d.d. 3 december 2014. Daarbij is afgestemd over het proces voor de inventarisatie. Gemeentelijke vertegenwoordigers gaven aan de inventarisatie parallel willen laten te doen bij zowel gemeentelijke vertegenwoordigers als bij de afnemers. Tijdens het overleg is een voorstel van B&I om een aantal vragen door iedereen te laten beantwoorden, goedgekeurd.

Vervolgens heeft B&I in maart 2015 een mail aan de leden van de werkgroep Beleidsaspecten BRP en aan het Gebruikersoverleg BRP gestuurd met het procesvoorstel en de vragen waarop geantwoord zou moeten worden door de diverse sectoren/ organisaties. Er werd goedkeuring gevraagd voor het proces. Kern daarvan: Vertegenwoordigers gemeenten en afnemers leveren schriftelijk input aan B&I om te verwerken in een conceptnotitie voor gedelegeerd opdrachtgever Operatie BRP/ stuurgroep Operatie BRP. De input moest uiterlijk 7 mei worden aangeleverd bij B&I.

Er zijn daarop reacties binnengekomen van Gerhard Hagedoorn/ Maartje Bijl (UWV), Michel van Meteren (Belastingdienst, sector Belastingen en Heffingen) en Kees Prins (CBS en Overige Bevolking). De NVvB en de VNG hebben geen schriftelijke input geleverd.

Aan de hand van die input heeft B&I een conceptnotitie gemaakt, die rondgestuurd is voor bespreking in de vergadering van de werkgroep Beleidsaspecten BRP van 18 mei 2015.

VNG en NvvB hebben tijdens het overleg van de werkgroep Beleidsaspecten mondeling input geleverd en hebben ze verwezen naar eerdere input in PBG van Operatie BRP en bij de voorbereiding van het eerdere stuurgroepstuk "Toekomstmutaties", dat op 18 september in de stuurgroep is besproken (zie bijlage 4 voor betreffende notitie met de input van gemeenten).

B&I heeft deze input verwerkt in een nieuwe versie van de notitie. Die nieuwe versie is voor een review rondgezonden aan iedereen die input heeft geleverd. Deadline was in eerste instantie 8 juni. Op verzoek van VNG/NVVB is er tot de week van 29 juni gelegenheid geboden te reageren. Daarop is nog een aantal reacties ontvangen. Die zijn in dit memo onder het kopje "Extra input" in hoofdstuk 2 opgenomen.

De notitie wordt ter informatie gezonden aan het Gebruikersoverleg BRP (voor de volgende vergadering in september).

2) Input leden werkgroep Beleidsaspecten BRP en Gebruikersoverleg

Datum 6 juli 2015

Hoe zou deze functionaliteit een bijdrage kunnen leveren aan kwaliteit BRP?

Belastingen en Heffingen

Algemene kwaliteitscriteria zijn juistheid, actualiteit en volledigheid. Met name ten aanzien van criteria actualiteit en volledigheid levert toekomstmutaties een bijdrage aan de kwaliteit van de Brp. Verder sluit het aan bij de wetgeving van de Brp die het de burger toe staat mutaties in de toekomst aan de BRP (gemeenten) door te geven.

UWV

- a. Kwaliteit bestaan uit vele aspecten. Het adres moet vooral actueel en juist zijn, het toekomstige adres kan echter nog onzeker zijn ivm een verhuizing die mogelijk alsnog niet doorgaat. Het daadwerkelijke adres komt dan pas vast te staan als de verhuizing een feit is (en is dan geen toekomstmutatie meer).
- b. Het is ons niet duidelijk of er nu een probleem is met de tijdigheid of juistheid van het administreren van verhuizingen in GBA.
- c. Wat is de juridische status van de toekomstmutatie? Is dit een authentiek gegeven? Wat doen we bij conflicterende toekomstmutaties?
- d. Mogelijk vinden klanten van GBA het wel prettig als ze de verhuizing kunnen doorgeven voordat de hectiek van de daadwerkelijke verhuizing begint. Dat komt de tijdigheid en juistheid wellicht ten goede. Aan de andere kant levert het ook een extra onzekerheid op: de verhuizing kan immers ook uitgesteld worden of niet doorgaan. Dan moet de toekomstmutatie weer aangepast worden.

Sector CBS en overige bevolking

Binnen de sector CBS en overige bevolking is de wenselijkheid van het ontwikkelen van de functionaliteit toekomstmutaties in de BRP geïnventariseerd. Het algemene gevoel is dat het opnemen van toekomstige mutaties in de BRP kan bijdragen aan het verhogen van de kwaliteit van het adresgegeven. Dat betreft niet uitsluitend verhuizingen binnen Nederland, maar ook verhuizingen naar een adres buiten Nederland. Anderzijds wordt beseft dat hiermee niet alle kwaliteitsissues met betrekking tot het adres zijn opgelost. In situaties waarin burgers hun adreswijziging niet of niet tijdig doorgegeven of een onjuist adres opgeven, helpen uiteraard ook toekomstmutaties niet.

De vraag naar de bijdrage van toekomstmutaties op de kwaliteit van de BRP kan door de afnemers in de sector 'CBS en overige bevolking' niet goed worden beantwoord op grond van eigen, op feiten gebaseerde ervaringen. Deze afnemers hebben immers geen zicht op het aantal burgers dat voortijdig bij de gemeente melding maakt van een voorgenomen verhuizing. Uit de reactie van de voorzitter van de NVVB in het overleg van 18 september 2014 begrijpen wij dat het merendeel van de burgers een verhuizing doorgeeft vóór de verhuizing daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. De argumentatie van de SVB en Belastingdienst (bijlage 4 bij de notitie van de gedelegeerd opdrachtgever d.d. 9 september 2014) maakt aannemelijk dat het beschikbaar hebben van informatie inzake toekomstmutaties zal bijdragen aan de verhoging van de kwaliteit van de uitvoering.

Uitgangspunt dient te blijven dat in de BRP uitsluitend feiten worden geregistreerd

die zijn gebaseerd op een brondocument. Gegeven dat uitgangspunt is er o.i. niets op tegen om aangiften van gebeurtenissen die zich in de toekomst gaan voordoen, in de BRP op te nemen, zeker als die informatie door gemeenten gewenst wordt en nuttig is voor meerdere afnemers. Wel zal de functionaliteit zodanig moeten zijn dat op de toekomstmutaties wijzigingen kunnen worden doorgevoerd. De BAG kent een dergelijke systematiek. Wij adviseren bij die basisregistraties te rade te gaan om te zien op welke wijze gegevens worden vastgelegd en wijzigingen worden doorgevoerd. Bij de uitvoering van het onderzoek naar wettelijke mogelijkheden om toekomstmutaties aan afnemers te kunnen verstrekken, adviseren wij de desbetreffende bepalingen uit de wet BAG te betrekken.

Het toevoegen van de functionaliteit toekomstmutaties in de BRP kan overigens niet betekenen dat afnemers verplicht worden die informatie af te nemen. Afnemers voor wie uitsluitend informatie van belang is die betrekking heeft op feiten uit het verleden, dienen de mogelijkheid te krijgen verschoond te blijven van berichten die betrekking hebben op toekomstmutaties. Daarbij moet er uiteraard wel voor worden gezorgd dat een mutatiebericht wordt verstrekt zodra de datum waarop de mutatie betrekking heeft, is bereikt. Voor die afnemers dient, anders gezegd, de bestaande systematiek van gegevensverstrekking te worden gecontinueerd.

Hoe zou deze functionaliteit een bijdrage kunnen leveren aan fraudebestrijding?

Belastingen en Heffingen

Met name aangekondigde verhuizingen naar het buitenland (emigratie) is voor de Belastingdienst reden om de binnenlandse periode eerst af te rekenen voordat de burger naar het buitenland vertrekt (en hier geen vorderbare bezittingen meer heeft zoals voertuigen, woning etc.). Wanneer de Belastingdienst pas op het moment van feitelijk emigratie door krijgt dat een burger (soms met bedrijf en al) emigreert naar het buitenland, lopen we letterlijk achter de feiten aan, en komen we te vaak te laat.

Een binnenlandse verhuizing (inschrijving op een nieuw adres) moet leiden tot uitschrijving (om spookbewoning te voorkomen) van de oud-bewoners. Nu is de toeslag van de oud-bewoner al uitbetaald in de maand voorafgaand aan de maand van verhuizing. Wanneer de verhuizing plaatsvind naar een andere woning waar geen toeslagrecht op bestaat (koopwoning) moet die maand altijd worden teruggevorderd. Burgers geven nu bewust verhuizingen (uitschrijvingen) niet door zodat dan de toeslag nog even doorloopt.

UWV

- a. Handhaving beschikt over het juiste adres voor een (te plannen) huisbezoek, en is tijdig op de hoogte van een geplande verhuizing.
- b. UWV is eerder op de hoogte van een geplande emigratie of immigratie.

Mondelinge input NVvB en VNG in werkgroep Beleidsaspecten BRP
De gemeentelijke administratie functioneert veel beter als wel zichtbaar is dat er
al bij een andere gemeente een aangifte is gedaan, en dat voorkomt fraude want
gemeenten kunnen dan voorkomen dat beide voorgenomen verhuizingen in
behandeling zouden worden genomen.

Hoe zou deze functionaliteit een bijdrage kunnen leveren aan dienstverlening aan de burger?

Datum 6 juli 2015

Belastingen en Heffingen

Ruim 1,2 miljoen burgers met een huurtoeslag, vragen wij nu hun toekomstige verhuizing door te geven bij de Belastingdienst, zodat wij de huurtoeslag voor de nieuwe woning die uitbetaald wordt in de maand voorafgaand aan de verhuizing, goed kunnen vaststellen.

Deze burgers moeten nu dus altijd hun voorgenomen verhuizing (en die van hun gezinsleden/medebewoners) aan twee organisaties doorgeven. Ten eerste aan de Belastingdienst/Toeslagen om ervoor te zorgen dat hun huurtoeslag juist kan worden vastgesteld; en ten tweede aan de gemeente om ervoor te zorgen dat ze correct in de Brp worden ingeschreven. Wanneer ze bij de Belastingdienst en gemeenten vervolgens verschillende verhuisdatums worden doorgegeven, krijg je ingewikkelde correctieprocessen etc.

Wanneer de voorgenomen verhuizing gewoon vroeg genoeg aan de gemeente wordt doorgegeven, en de gemeente die direct doorgeeft aan de Belastingdienst, heeft de burger maar één loket, en hoeft hij een verhuizing nog maar één keer door te geven.

UWV

- a. Voor UWV uitkeren draag dit weinig bij aan de dienstverlening. Een verhuizing binnen enkele dagen is relevante informatie, maar verder in de tijd niet. Post wordt bij verhuizingen meestal wel door de postbezorger naar het juiste adres gedirigeerd.
- b. Het is wel een handige functionaliteit bij de planning van spreekuren (ivm wijziging in frontoffice)
- c. Het is een hulpmiddel voor processen die nog met een database per districtskantoor werken, de overdracht en planning kan dan wellicht beter ingericht worden.
- d. Klanten die emigreren kunnen alvast een adreswijziging doorgeven. Maar waarschijnlijk kan dat ook nog wel tot enkele weken na de verhuizing (hier is een DigiD voor nodig en dat verliest na emigratie de geldigheid)

Hoe levert deze functionaliteit een bijdrage aan een gemakkelijker/ beter proces bij gemeenten? Wat bespaart dit gemeenten?

Mondelinge input NVvB en VNG in werkgroep Beleidsaspecten BRP Er is bij gemeenten behoefte om een aantal gegevens centraal vast te leggen, waaronder aangiften van toekomstige verhuizingen. Een burger kan vanaf vier weken voor de daadwerkelijke verhuizing, als aangifte van de voorgenomen verhuizing doen bij de gemeente. Door dit centraal vast te leggen, kunnen bijvoorbeeld alle gemeenten een signaal kunnen krijgen wanneer er binnen vier weken opnieuw een aangifte van verhuizing door dezelfde burger wordt gedaan. Een burger kan vandaag aangifte van verhuizing doen in gemeente A, en volgende week in gemeente B. Gemeenten weten niets van de aangifte bij de andere gemeente.

Hoe kijken de leden van het gebruikersoverleg aan tegen de wens van afnemers om de toekomstige gegevens verstrekt te krijgen?

Belastingen en Heffingen

Zeer positief. Wens is ook in de consultatieronde van de wetgeving volgens mij al

aangegeven. Datum 6 juli 2015

UWV

b. Deze wijziging raakt ook de activiteiten die ABO's moeten uitvoeren. Wat wordt er van ABO's verwacht mbt het vaststellen van het toekomstige adres? Als verhuizingen lang tevoren moeten worden doorgegeven aan RNI dan zit daar een risico in als het adres later niet blijkt te kloppen.

c. De informatie dat iemand gaat verhuizen of emigreren is naast de daadwerkelijke adreswijziging ook belangrijke info. Hoe wordt dit in de gebeurtenissen/abo-service verwerkt? Komt er (bijvoorbeeld) een gebeurtenis 'melding van voorgenomen verhuizing of 'melding van voorgenomen emigratie?

Mondelinge input NVvB en VNG in werkgroep Beleidsaspecten BRP De NVvB geeft aan er niet van uit te gaan dat de informatie over toekomstige verhuizingen ook breed verstrekt gaan worden. Het betreft namelijk geen feiten.

f) Wat bespaart dit uitvoeringsorganisaties (als ze de gegevens verstrekt zouden kunnen krijgen)?

UWV

Er is een gering voordeel voor de uitvoering, maar daarnaast zal UWV ook kosten moeten maken om de toekomstmutaties van niet-ingezetenen door te kunnen voeren. Of er een besparing is valt nu nog niet zeggen.

Extra input, n.a.v. rondzenden eerdere versie memo:

8-6: Reactie CBS en Overige bevolking:

"In het verslag van de werkgroep Beleidsaspecten van 18 mei ontbreekt de onderbouwing van de mening van B&I dat toekomstgegevens slecht zijn1. Ik kan me ook niet herinneren dat die onderbouwing in overleg is gegeven. Natuurlijk is het mogelijk dat een burger redenen heeft om af te wijken van zijn aanvankelijke voornemen, maar daarmee is het nog geen slecht gegeven. De wetgever biedt de burger de mogelijkheid om aangifte te doen van een voorgenomen verhuizing, de burger zou er vervolgens op moeten kunnen vertrouwen dat de overheid een dergelijke aangifte serieus neemt. Bovendien zou de burger erop moeten kunnen vertrouwen dat hij of zij een dergelijke aangifte slechts op één plaats hoeft te doen. Dat geldt namelijk voor alle gegevens die krachtens de wet BRP aan de overheid worden verstrekt. Voor de burger zal het niet helder zijn waarom voor de aangifte die wordt gedaan vóór de verhuisdatum, een uitzondering geldt. De leden van de sector CBS en overige bevolking hebben op dit moment zelf geen behoefte aan toekomstgegevens, maar om voornoemde reden ondersteunen we de argumentatie van gemeenten, Belastingdienst en UWV om het gegeven voor de daartoe geëigende processen en organisaties beschikbaar te stellen en bovendien uit te breiden naar voorgenomen emigratie".

8-6: Reactie Sector Pensioenen:

In lijn met CBS en overige bevolking heeft ook de sector Pensioenen momenteel

¹ Reactie B&I: het verslag is inderdaad wat kort door de bocht, maar heeft dan ook geen andere bedoeling dan de discussie in het overleg samen te vatten. Onderbouwing van de mening van B&I, vindt u in onderdeel 3 van dit memo, zie pagina 8.

zelf geen behoefte aan toekomstgegevens.

Ook de sector Pensioenen ondersteunt de argumentatie van gemeenten, Belastingdienst en UWV om het gegeven voor de daartoe geëigende processen en organisaties beschikbaar te stellen en bovendien uit te breiden naar voorgenomen emigratie.

Uiteraard zien wij wel graag de registratie van een actueel adres bij emigratie, maar dat staat los van toekomstmutaties.

6-7: Reactie NVVB/VNG

Het vastleggen van toekomstmutaties in de centrale voorziening dient een kwaliteitsbelang en moet dus worden gedaan in het kader van een juiste bijhouding van de BRP. Elk contact dat burgerzaken met een persoon heeft, is een kwaliteitsmoment. Zeker daar waar het gaat om het adres. Het is dan steeds van belang dat in beeld is of de persoon mogelijk een aangifte van adreswijziging heeft gedaan over een verhuizing die nog moet gaan plaatsvinden. De NVVB is geen voorstander van het verstrekken van geregistreerde toekomstmutaties. Gegevens die worden verstrekt uit de BRP hebben altijd betrekking op gebeurde feiten en niet op feiten die nog niet hebben plaatsgevonden. Wij begrijpen overigens wel de wens van de afnemers, maar gemeenten kunnen niet instaan voor feiten die nog niet gebeurd zijn en dus oncontroleerbaar zijn.

3) Beleidsmatige en juridische aspecten

(uit: Notitie Toekomstmutaties, stuurgroep Operatie BRP van september 2014)

- in de ontwerpaspecten is in par. 4.8 over toekomstige verhuizingen sprake van BRP-voorzieningen. Dat kunnen de zowel centrale BRP-voorzieningen, de gemeentelijke BRP-voorzieningen en een combinatie daarvan zijn;
- de wet Brp schrijft niet voor dat gegevens over een toekomstige verhuizing in de centrale BRP voorziening moéten worden vastgelegd, maar staat dat wel toe. Zie voor een overzicht van de opties het volgende punt;
- bij het opstellen van de ontwerpaspecten zijn verschillende opties voor mogelijke vastlegging van de gegevens over toekomstige verhuizingen verkend:
 - vastlegging op de PL als algemeen gegeven onder woonadres?
 Uitkomst: dat vindt geen basis in wet- en regelgeving;
 - in de centrale BRP-voorziening, maar niet als onderdeel van de PL?
 Uitkomst: dat kan, dan is het een gegeven dat van belang is voor de bijhouding door gemeenten;
 - o in het gemeentelijke gegevensmagazijn of in de BZM? Uitkomst: dat kan (maar geautomatiseerde raadpleging door afnemers is dan niet mogelijk).

Bij de verkenning is uitdrukkelijk aan de orde geweest dat deze gegevens in het in geval van vastlegging in de centrale BRP-voorziening **niet** aan afnemers mogen worden verstrekt;

- de achtergrond hierbij is dat een toekomstmutatie geen "feit" is, maar slechts een aangifte van de burger over een toekomstige gebeurtenis. Die aangifte kan door de burger nog worden ingetrokken of vervangen door een andere aangifte. Daarnaast dient de gemeente op het moment van verwerken van de aangifte (dat is de daarin genoemde verhuisdatum) te beslissen of aan de aangifte gevolg kan worden gegeven (woont betrokkene op genoemde datum daadwerkelijk op het opgegeven adres). Tot die beslissing is genomen, is de in de aangifte genoemde verhuisdatum nog geen BRP-gegeven. Het gegeven kan (bij keuze voor opslag in de centrale BRP-voorziening) verzameld worden, maar alleen om te gebruiken in het kader van de bijhouding. Het gegeven is dus niet verzameld om te gebruiken in het kader van verstrekking en kan dus daarvoor ook niet worden gebruikt volgens het regime van de Wet BRP.
- De mogelijkheid is bekeken of de gegevens verstrekt zouden kunnen worden onder het regime van de Wet bescherming persoonsgegeven. Daarvoor geldt echter, net als onder de Wet BRP, dat gegevens niet zonder meer mogen worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor ze zijn verkregen. Het zou bovendien inhouden dat we vanuit de BRP onder twee verschillende wettelijke regimes gaan verstrekken. Dat is onwenselijk, de wet BRP is juist speciaal bedoeld voor de BRP. Het is derhalve ook beleidsmatig onwenselijk om een parallel systeem van verstrekkingen te gaan introduceren onder verschillende wettelijke regimes.
- B&I meent bovendien dat het verstrekken van gegevens over een voorgenomen verhuizing weinig waarde heeft, omdat de gegevens te foutgevoelig zijn. De aard van het gegeven betreft geen feit, maar een voornemen. De burger kan van gedachten veranderen, of er kunnen omstandigheden zijn waardoor de verhuizing niet plaats vindt, dan wel op een

andere datum plaatsvindt dan bij de aangifte was gedacht en vermeld. Burgers zijn ook niet verplicht een voorgenomen verhuizing aan te geven bij de gemeente. Zij kunnen ook nog binnen 5 dagen na de verhuizing aangifte te doen van adreswijziging. De opslag van toekomstige verhuizingen in de BRP biedt dus sowieso geen compleet overzicht. Er kunnen dus geen conclusies worden verbonden aan de gegevens over toekomstige verhuizingen uit de BRP, behalve dat het als signaal gezien kan worden dat er (waarschijnlijk) een adreswijziging aan komt.

- De gegevens over de toekomstige verhuizingen zijn geen authentieke gegevens. Het punt van eenmalig verstrekken en in principe verplicht gebruik geldt alleen voor gegevens die zijn aangemerkt als authentieke gegevens. Er kan dus niet gesteld worden dat als gemeente van voorgenomen verhuizing weet, een andere overheidsorganisatie deze informatie niet meer aan de burger kan vragen.
- Dit alles betekent dat in het geval de stuurgroep Operatie BRP zou besluiten toekomstmutaties in de centrale BRP-voorziening vast te leggen, het niet mogelijk zal zijn deze gegevens aan afnemers te verstrekken. Er is wel wellicht een vorm van ad hoc bevraging mogelijk, maar dat vergt dat de vragende partij zich richt tot het college van de gemeente waarin de betrokken burger woont. Het gaat dan om individuele gevallen, waarbij ook weer geldt, dat gegevens niet zonder meer mogen worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor ze zijn verkregen.
- B&I adviseert daarnaast negatief over verstrekken in verband met foutgevoeligheid van de gegevens en het mogelijke oneigenlijke gebruik daarvan voor een ander doel dan waarvoor zij zijn verstrekt. Dat klemt temeer, gezien de mogelijke consequenties die door de gebruiker van die gegevens, daaraan kunnen worden verbonden (zoals het berekenen van de huurtoeslag).

Uit het verslag van de vergadering van 18 september:

Dhr. de Vet merkt op dat het ontwikkelen van deze functionaliteit voor een relatief klein bedrag op de begroting staat, namelijk € 46.500. Hij vraagt zich af of het verstandig is om dit buiten scope te zetten. Dhr. Rijsdijk is het daarmee eens en vindt het buiten scope plaatsen een gemiste kans. Het merendeel van de burgers geeft een verhuizing voorafgaand aan de werkelijke verhuisdatum door. Als gemeenten dit zelf moeten gaan regelen kost het veel meer. Hij vindt dat het advies teveel is aangevlogen vanuit juridisch oogpunt. Hij is er voorstander van om de voorgestelde afstemming op korte termijn te starten.

De heren Barendse en Baris zijn het met dat laatste eens. Dhr. Baris wijst ook op het burgerperspectief.

Dhr. Franke licht toe waarom zijn advies deze inhoud heeft:

- hij heeft op 4 september 2014 overlegd met vertegenwoordigers van afnemers, gemeenten, B&I en BPR. Tijdens dat overleg bleek dat de wensen van afnemers verder gaan dan alleen de toekomstige verhuizing, zij willen ook gegevens over voorgenomen emigraties ontvangen. Op grond van de wet BRP kunnen gegevens (over zowel verhuizingen als emigraties) die geen feit maar een voornemen zijn niet aan afnemers worden verstrekt en horen deze gegevens ook niet in de BRP. Daar zijn de gemeenten het mee eens. De gemeenten willen functionaliteit die verder gaat dan alleen het registreren van de voorgenomen verhuizing op een centrale plek, zij hebben ook behoefte aan signaleringen ed.;
- dhr. Franke stelt op grond van het vorige punt vast dat hem niet helder is wat het programma op dit vlak zou moeten maken. Hij is niet voornemens om nu te laten bouwen aan datgene wat gemeenten nu willen met het risico dat in later instantie toch de afnemers moeten worden bediend en het reeds gebouwde moet worden aangepast;
- het bedrag van € 46.500 heeft overigens alleen betrekking op het registreren van de toekomstige mutatie, niet op functionaliteit daar omheen zoals blokkeren en signaleren. Vanuit ontwerpperspectief zit hij ook niet op die verdergaande functionaliteit te wachten, hij benoemt nogmaals het risico dat na vastlegging van een toekomstmutatie de PL wijzigt waardoor het niet mogelijk is de toekomstmutatie te verwerken.

Op grond van deze overwegingen is het advies van dhr. Franke om de functionaliteit uit scope te zetten en eerst in overleg tussen B&I, afnemers, gemeenten en BPR de behoeften en mogelijkheden te onderzoeken. Indien van toepassing zal dhr. Franke het ontwikkelteam daarna de impact van de uitkomst laten bepalen. De stuurgroep kan op basis daarvan nadere besluiten nemen over het al dan niet realiseren van deze functionaliteit.

Dhr. Barendse vindt het niet terecht dat hier zo moeilijk over wordt gedaan want dit is toch een heel veel voorkomend verschijnsel.

Dhr. de Vet vindt het verstandig om eerst te praten over de precieze functionaliteit en daar niet nu aan te bouwen. Hij toetst bij dhr. Franke of hij goed verstaan heeft dat diens verwachting is dat de ontwikkeling in voorkomend geval dus meer zal gaan kosten dan het begrote bedrag. Dhr. Franke acht dat waarschijnlijk.

Mw. Keijzer vult aan dat zij voor dergelijke functionaliteit ook wel een behoorlijke beheerlast verwacht. Dhr. de Vet heeft behoefte aan meer inzicht in de verwachte kosten.

Mw. Dekker hecht eraan dat het onderwerp onderhanden blijft, voor haar heeft "buiten scope" plaatsen toch een andere betekenis.

Dhr. Buitendijk stelt vast dat de toekomstmutaties voor het projectteam buiten scope zijn, die verrichten er geen werk aan. Tegelijk verdwijnt het onderwerp niet uit beeld en verzoekt hij B&I om de geadviseerde afstemming te gaan starten.

Mw. Lentjes zegt dat toe.

Dhr. Barendse kan zich goed vinden in deze volgorde.

Dhr. Baris merkt op dat aan dit onderwerp dan niet, zoals voorgesteld, uitgebreid aandacht in de nieuwsbrief kan worden besteed. Dhr. Franke is het daarmee eens.

Datum 6 juli 2015

Dhr. Buitendijk vat de afspraken samen:

- 1. De stuurgroep plaatst de functionaliteit voor toekomstmutaties uit scope van het ontwikkelteam. Dat verricht geen werk in dit verband;
- 2. Op verzoek van de stuurgroep initieert B&I afstemming over het onderwerp met afnemers, gemeenten en BPR, gericht op een definitie van de behoeften en mogelijkheden;
- 3. De stuurgroep kan (op basis van deze definitie) besluiten om het projectteam een impactanalyse op dit onderwerp te laten uitvoeren en de stuurgroep besluit ook over de uitkomst van de impactanalyse.

Bijlage B:

Datum
6 juli 2015

Uit verslag Werkgroep Beleidsaspecten BRP, d.d. 18 mei 2015

"In de stuurgroep operatie BRP van 18 september 2014 is de notitie toekomstmutaties besproken. De gedelegeerde opdrachtgever heeft de stuurgroep geadviseerd om de functionaliteit voor toekomstmutaties buiten scope te plaatsen. Vervolgens is er aan de beleidsafdeling B&I en afnemers en gemeenten gevraagd om precieze behoeften en mogelijkheden op dit vlak te bepalen. Op verzoek van de stuurgroep heeft Sandra een uitvraag gedaan met het verzoek om antwoord te geven op de openstaande vragen. Op basis daarvan zal de stuurgroep een besluit nemen.

De gebruikers hebben input geleverd. De NVvB en de VNG hebben vooraf geen input geleverd en hebben tijdens het overleg mondelinge input geleverd. Volgens de NVvB is er behoefte om een aantal gegevens centraal vast te leggen. Ronald stelt voor om aangifte die vooraf worden gedaan, centraal vast te leggen zodat alle gemeenten een signaal kunnen krijgen wanneer er binnen vier weken opnieuw een aangifte wordt gedaan. De gemeentelijke administratie functioneert hierdoor veel beter en voorkomt fraude. Volgens Ronald moeten gemeenten signalen kunnen krijgen zodat zij op de hoogte zijn en dingen kunnen voorkomen. Ronald geeft aan dat er niet van uit te gaan dat iedereen die informatie ook verstrekt gaat krijgen. Het betreft namelijk geen feit. Volgens Ank is er een mogelijk bedacht om toekomstmutaties op te nemen in de BRP. Maar wanneer achteraf blijkt dat er een wijziging moet plaatsvinden, kan dit grote gevolgen hebben voor de BRP en oBRP.

Volgens B&I is het een slecht gegeven om op te nemen in de BRP en voldoet niet aan de voorwaarden van basisgegeven voor de BRP.

Uit het overleg blijkt dat de gebruikers behoeften hebben aan het registeren en het verkrijgen van die datum. Op verzoek van Esther wordt de memo aangevuld met de ontvangen inbreng en wordt het voorstel ingediend in de stuurgroep (actiepunt B&I/Sandra). "

Bijlage C: Datum 6 juli 2015

Integrale tekst notitie "Toekomstmutaties" zoals besproken d.d. 18 september 2014

Aan: Stuurgroep Operatie BRP

Van: Cor Franke (gedelegeerd opdrachtgever)

Datum: 9 september 2014
Onderwerp: Toekomstmutaties

Kopie aan: -

1. Inleiding

In de stuurgroepvergadering van 27 mei 2014 is een advies van de gedelegeerd opdrachtgever aan de orde geweest over het vastleggen van zogenoemde toekomstmutaties. Het advies luidde "de functionaliteit toekomstmutaties buiten scope van Operatie BRP te plaatsen".

De vertegenwoordigers van Belastingdienst en SVB gaven in reactie op dit advies aan belang te hechten aan deze functionaliteit vanuit de mogelijke bijdrage die deze kan leveren aan de bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik. De stuurgroep besloot besluitvorming op dit punt aan te houden en gaf de gedelegeerd opdrachtgever opdracht dit onderwerp nader te bespreken met vertegenwoordigers BD, SVB en VNG.

Deze notitie beschrijft de uitkomst van deze afstemming.

2. Korte inhoudelijke beschrijving van toekomstmutaties

Bij toekomstmutaties gaat het om door ingezetenen van een gemeente aangekondigde verhuizingen binnen Nederland die op een later moment plaatsvinden. De wet BRP maakt het mogelijk om vanaf maximaal 4 weken voor de beoogde datum aangifte te doen van adreswijziging.

3. Argumentatie achter het advies van de gedelegeerd opdrachtgever

Het advies van de gedelegeerd opdrachtgever aan de stuurgroep (bijlage 1) was gebaseerd op drie argumenten:

- verantwoordelijkheidsverdeling gemeenten BZK;
- benodigde brede beheerfunctionaliteit (niet alleen vastleggen maar ook wijzigen en verwijderen van toekomstmutaties);
- risico van "niet kunnen verwerken" van de toekomstmutatie als gevolg van tussentijdse (andere)
 wijzigingen in de persoonslijst van de betrokken persoon.

4. Afstemming met directie B&I en tussenconclusie

Naar aanleiding van het verzoek van de stuurgroep heeft de gedelegeerd opdrachtgever zijn advies

heroverwogen. In dat kader heeft hij de directie B&I geraadpleegd over het wettelijke en beleidsmatige kader voor de verwerking van toekomstmutaties. De uitkomst van die raadpleging is opgenomen in bijlage 2.

Datum 6 juli 2015

De eerste conclusie op grond van de uitkomst van de raadpleging van B&I is dat de wet en de daarop gebaseerde ontwerpaspecten verschillende mogelijkheden bieden om gegevens over toekomstige verhuizingen vast te leggen, er is daarbij geen sprake van de verplichting om deze gegevens in de centrale BRP-voorziening vast te leggen.

De tweede conclusie is dat het weliswaar mogelijk is de gegevens over toekomstige verhuizingen in de centrale BRP-voorziening (maar buiten de persoonslijst) vast te leggen, maar dan als gegeven dat van belang is voor de bijhouding door gemeenten. De gemeente zou dit gegeven op verzoek kunnen verstrekken, waarbij de gemeente cq. de verzoeker de vraag zal moeten beantwoorden in hoevere die verstrekking zich verdraagt met het doel waarvoor die gegevens zijn opgegeven en vastgelegd (de bijhouding). Directe verstrekking vanuit de centrale voorzieningen aan afnemers is onder het regime van de wet Brp niet aan de orde.

Op grond van het voorgaande concludeer ik dat het realiseren van de functionaliteit toekomstmutaties binnen de BRP-voorzieningen (zoals onder 3 en in bijlage 1 aangegeven) complex is en daarmee risicovol. Daarnaast blijkt uit toetsing aan het juridische kader dat vastlegging van toekomstige verhuizingen in de centrale BRP-voorziening niet leidt tot het gewenste resultaat, te weten dat afnemers de beschikking kunnen krijgen over (centraal vastgelegde) toekomstmutaties. Op grond hiervan handhaaf ik mijn eerdere advies om de functionaliteit toekomstmutaties buiten de scope van de BRP te plaatsen.

5. <u>Uitkomst afstemming BD, BPR, NVvB, SVB en VNG</u>

Op 4 september heb ik over dit onderwerp overleg gevoerd met vertegenwoordigers van BD, BPR, NVvB, SVB, VNG en B&I. In bijlage 4 is een overzicht opgenomen van de inbreng van de deelnemers aan het overleg.

6. Nadere analyse door gedelegeerd opdrachtgever

In de afstemming met de hiervoor genoemde partijen werd een tweetal zaken naar voren gebracht:

- de wens om andere toekomstmutaties dan verhuizingen (in ieder geval verhuizingen naar het buitenland) ook in de BRP op te nemen;
- de mogelijkheid langs andere weg dan de wet Brp een wettelijke basis te vinden voor de verstrekking van de toekomstmutaties.

De afnemers beargumenteerden waarom de gegevens over toekomstmutaties voor hen van belang zijn. Daarbij gaat het niet alleen over verhuizingen binnen Nederland maar is een aanvullende wens om ook te kunnen beschikken over gegevens over toekomstige verhuizingen naar het buitenland. Verder doen de afnemers een concrete suggestie om tot een juridische basis voor de verstrekking te komen.

Deze ingebrachte voorstellen en zienswijzen voeren verder dan de afweging of de functionaliteit rond toekomstige verhuizingen al dan niet binnen de scope van Operatie BRP ligt. Daarom kan ik me voorstellen dat het wenselijk is deze kwesties nader te laten onderzoeken door de directie B&I van BZK en de uitkomst daarvan met afnemers en gemeenten te bespreken. Een dergelijk voorstel sluit aan op de inzet van gemeenten en afnemers in het overleg van 4 september 2014.

In het verlengde hiervan handhaaf ik mijn **advies** om de functionaliteit toekomstmutaties (thans) **buiten scope van de BRP te houden**.

Mocht het hiervoor gesuggereerde onderzoek uiteindelijk uitwijzen dat het toch wenselijk is de functionaliteit toekomstmutaties binnen de BRP te realiseren, dan zijn in ieder geval de volgende randvoorwaarden aan de orde:

- de gewenste functionaliteit moet een oplossing bieden voor de risico's en inhoudelijke problemen zoals ik die in mijn eerdere advies aan de stuurgroep (zie paragraaf 3) benoemde;
- de kosten van de realisatie van de functionaliteit komen voor rekening van de partij(en) die deze gerealiseerd wil(len) zien ("de vervuiler betaalt");
- de stuurgroep besluit over eventuele realisatie van de functionaliteit op basis van een impactanalyse, die aangeeft welke kosten met de realisatie ervan zijn gemoeid en wat de consequenties voor de planning van Operatie BRP zijn. De impact op de planning kan zodanig zijn dat de stuurgroep besluit de functionaliteit niet te realiseren, ook al is het benodigde budget beschikbaar.

Gevraagd besluit:

- instemmen met het advies de functionaliteit (thans) buiten scope van de BRP te plaatsen;
- de inbreng van afnemers en gemeenten en het voorstel voor nader onderzoek en nadere afstemming omtrent deze functionaliteit onder de aandacht van B&I te brengen.

Bijlage 1: Tekst uit memo over functionaliteiten in vrieskist (besproken in stuurgroepvergadering van 27 mei 2014

Centraal vasthouden van toekomstmutaties

Het gaat bij deze functionaliteit om het vastleggen van in de toekomst uit te voeren mutaties in de BRP. Deze wens vindt zijn basis in de nieuwe mogelijkheid binnen de Wet BRP om maximaal vier weken voor de verhuizing aangifte te kunnen doen van adreswijziging.

De VNG geeft aan dat de adreswijziging zelf niet wordt opgenomen in de BRP (dus afnemers zien de wijziging niet in de leveringen zolang de datum van adreswijziging nog niet bereikt is) maar dat de toekomstige wijziging via de centrale voorziening bekend kan worden gesteld aan andere gemeenten. De VNG stelt dat het juist bij een verhuizing van de ene naar een andere gemeente voor de nieuwe gemeente van belang is te weten dat er een verhuizing is aangekondigd (om zo vervuiling van bestanden te voorkomen als een tweede adresmutatie bij een andere gemeente plaatsvindt). Verder verzekert deze werkwijze dat de wijziging direct in de BRP wordt verwerkt zodra de datum verhuizing is bereikt, wat de werkzaamheden voor gemeenten vereenvoudigt. Daarnaast maakt deze functionaliteit het mogelijk bij meerdere gemeenten een toekomstige verhuizing door te geven. De VNG geeft tenslotte aan dat indien deze voorziening in iedere BZM moet worden gebouwd dit drie tot vijf keer meer programmeren en onderhoud zou kosten dan wanneer de keuze valt op centrale realisatie.

De SVB voegt daar in zijn reactie aan toe dat het voorstel tot het behouden van de toekomstmutaties is gedaan door de gemeenten. Als besloten wordt tot het behouden van toekomstmutaties is de SVB geïnteresseerd in levering daarvan. Vooral bij voorgenomen vertrek naar het buitenland biedt dat de SVB de mogelijkheid om te anticiperen op dat vertrek

en de burger vóór vertrek te informeren over bijvoorbeeld de gevolgen voor de opbouw van AOW en de mogelijkheid zich hiervoor aanvullend te verzekeren.

Bij het formuleren van mijn advies ga ik uit van de verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeenten en BZK. Die komt er op neer dat

- gemeenten zelf de voorbereiding van wijzigingen in de BRP verzorgen (door gegevens te verzamelen en te controleren en aktes op te maken);
- de vastlegging van de gegevens van de wijziging daarna in de BRP plaatsvindt.

Dit sluit aan op de taakverdeling die in bestuurlijk overleg VNG – BZK overeen is gekomen, waarbij de VNG de specificaties voor de BZM opstelt, de gemeenten hun BZM aanschaffen en BZK de realisatie van de centrale voorzieningen verzorgt. De opname van toekomstmutaties in de BRP staat naar mijn waarneming op gespannen voet met deze taakverdeling.

Verder gaat het hier feitelijk om een tussentijdse bijhouding die kan leiden tot blokkerende meldingen op het moment van verwerken. Dat leidt weer tot de introductie van een asynchroon foutmeldingsverkeer, dat door de gemeente aan de juiste 'zaak' moet worden gekoppeld en weer in behandeling moet worden genomen.

In het verlengde daarvan gaat het hier niet alleen om bijhoudingen op de persoon zelf, maar bv. ook op de bewoningssituatie op het beoogde nieuwe adres. Mogelijk is daarvoor toestemming van de hoofdbewoner nodig dan wel van de bewindvoerder van de betrokken persoon. De gemeente moet deze beide situaties beoordelen.

Tenslotte is er niet alleen een voorziening nodig om toekomstmutaties vast te leggen maar ook

- een mechanisme om vastgelegde toekomstmutaties te kunnen wijzigen en/of annuleren;
- een voorziening om bij bevragingen (door gemeenten) en bijhoudingen aan te geven dat er een 'toekomstmutatie' is vastgelegd.

Het door de VNG gebruikte argument van de kosten is niet relevant, want is van toepassing op de gehele functionele inhoud van de BZM's. De redenering doortrekkend zou je dan moeten concluderen dat de functionaliteit van de BZM's het best onderdeel zou kunnen uitmaken van de BRP (zodat we die één maar ontwikkelen).

Het geheel overziend is mijn advies om de functionaliteit toekomstmutaties buiten scope van Operatie BRP te plaatsen.

Bijlage 2: uitkomst raadpleging B&I

Dat gaf de volgende uitkomst:

- in de ontwerpaspecten is in par. 4.8 over toekomstige verhuizingen (zie bijlage 3) sprake van BRPvoorzieningen. Dat kunnen de zowel centrale BRP-voorzieningen, de gemeentelijke BRPvoorzieningen en een combinatie daarvan zijn;
- de wet Brp schrijft niet voor dat gegevens over een toekomstige verhuizing in de centrale BRP voorziening moéten worden vastgelegd, maar staat dat wel toe. Zie voor een overzicht van de opties het volgende punt;
- bij het opstellen van de ontwerpaspecten zijn verschillende opties voor mogelijke vastlegging van de gegevens over toekomstige verhuizingen verkend:
 - vastlegging op de PL als algemeen gegeven onder woonadres? Uitkomst: dat vindt geen basis in wet- en regelgeving;
 - o in de centrale BRP-voorziening, maar niet als onderdeel van de PL? Uitkomst: dat kan,

dan is het een gegeven dat van belang is voor de bijhouding door gemeenten;
in het gemeentelijke gegevensmagazijn of in de BZM? Uitkomst: dat kan (maar geautomatiseerde raadpleging door afnemers is dan niet mogelijk).

Bij de verkenning is uitdrukkelijk aan de orde geweest dat deze gegevens in het in geval van vastlegging in de centrale BRP-voorziening **niet** aan afnemers mogen worden verstrekt;

• de achtergrond hierbij is dat een toekomstmutatie geen "feit" is en evenmin een BRP-gegeven. Dit betekent dat in het geval de stuurgroep Operatie BRP zou besluiten toekomstmutaties in de centrale BRP-voorziening vast te leggen, het niet mogelijk zal zijn deze gegevens aan afnemers te verstrekken. Er is wel een vorm van ad hoc bevraging mogelijk, maar dat vergt dat de vragende partij zich richt tot het college van de gemeente waarin de betrokken burger woont.

Naar aanleiding van de discussie en vragen in de bijeenkomst van 4 september, heeft B&I mij nog de volgende aanvullende informatie gestuurd:

- de achtergrond hierbij is dat een toekomstmutatie geen "feit" is, maar slechts een aangifte van de burger over een toekomstige gebeurtenis. Die aangifte kan door de burger nog worden ingetrokken of vervangen door een andere aangifte. Daarnaast dient de gemeente op het moment van verwerken van de aangifte (dat is de daarin genoemde verhuisdatum) te beslissen of aan de aangifte gevolg kan worden gegeven (woont betrokkene op genoemde datum daadwerkelijk op het opgegeven adres). Tot die beslissing is genomen, is de in de aangifte genoemde verhuisdatum nog geen BRP-gegeven. Het gegeven kan (bij keuze voor opslag in de centrale BRP-voorziening) verzameld worden, maar alleen om te gebruiken in het kader van de bijhouding. Het gegeven is dus niet verzameld om te gebruiken in het kader van verstrekking en kan dus daarvoor ook niet worden gebruikt volgens het regime van de Wet BRP.
- De mogelijkheid is bekeken of de gegevens verstrekt zouden kunnen worden onder het regime van de Wet bescherming persoonsgegeven. Daarvoor geldt echter, net als onder de Wet BRP, dat gegevens niet zonder meer mogen worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor ze zijn verkregen. Het zou bovendien inhouden dat we vanuit de BRP onder twee verschillende wettelijke regimes gaan verstrekken. Dat is onwenselijk, de wet BRP is juist speciaal bedoeld voor de BRP. Het is derhalve ook beleidsmatig onwenselijk om een parallel systeem van verstrekkingen te gaan introduceren onder verschillende wettelijke regimes.
- B&I meent bovendien dat het verstrekken van gegevens over een voorgenomen verhuizing weinig waarde heeft, omdat de gegevens te foutgevoelig zijn. De aard van het gegeven betreft geen feit, maar een voornemen. De burger kan van gedachten veranderen, of er kunnen omstandigheden zijn waardoor de verhuizing niet plaats vindt, dan wel op een andere datum plaatsvindt dan bij de aangifte was gedacht en vermeld. Burgers zijn ook niet verplicht een voorgenomen verhuizing aan te geven bij de gemeente. Zij kunnen ook nog binnen 5 dagen na de verhuizing aangifte te doen van adreswijziging. De opslag van toekomstige verhuizingen in de BRP biedt dus sowieso geen compleet overzicht. Er kunnen dus geen conclusies worden verbonden aan de gegevens over toekomstige verhuizingen uit de BRP, behalve dat het als signaal gezien kan worden dat er (waarschijnlijk) een adreswijziging aan komt.
- De gegevens over de toekomstige verhuizingen zijn geen authentieke gegevens. Het punt van eenmalig verstrekken en in principe verplicht gebruik geldt alleen voor gegevens die zijn aangemerkt als authentieke gegevens. Er kan dus niet gesteld worden dat als gemeente van voorgenomen verhuizing weet, een andere overheidsorganisatie deze informatie niet meer aan de burger kan vragen.
- Dit alles betekent dat in het geval de stuurgroep Operatie BRP zou besluiten toekomstmutaties in
 de centrale BRP-voorziening vast te leggen, het niet mogelijk zal zijn deze gegevens aan afnemers
 te verstrekken. Er is wel wellicht een vorm van ad hoc bevraging mogelijk, maar dat vergt dat de
 vragende partij zich richt tot het college van de gemeente waarin de betrokken burger woont. Het
 gaat dan om individuele gevallen, waarbij ook weer geldt, dat gegevens niet zonder meer mogen

worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor ze zijn verkregen.

 B&I adviseert daarnaast negatief over verstrekken in verband met foutgevoeligheid van de gegevens en het mogelijke oneigenlijke gebruik daarvan voor een ander doel dan waarvoor zij zijn verstrekt. Dat klemt temeer, gezien de mogelijke consequenties die door de gebruiker van die gegevens, daaraan kunnen worden verbonden (zoals het berekenen van de huurtoeslag).

Bijlage 3: Tekst paragraaf 4.8 uit integrale notitie ontwerpaspecten

4.8 Gegevens over toekomstige verhuizingen

Wanneer een adreswijziging binnenkomt, ligt het in de rede dat deze verwerkt kan worden zodra daarvoor capaciteit beschikbaar is. De datum waarop de verwerking plaats vindt, kan vóór de datum van verhuizing zoals aangegeven door de betrokkene liggen. Daarmee maakt het toekomstige adres echter nog geen deel uit van de BRP. Dat heeft twee redenen. In de eerste plaats is fysieke controle van de verhuizing nog niet mogelijk geweest omdat de verhuizing nog niet heeft plaatsgevonden. In de tweede plaats kent de BRP slechts één soort adres. Het gegeven moet dus beschouwd worden als een 'aangehaakt' gegeven dat voor praktische doeleinden door het college is vastgelegd. Het ligt ook niet in de rede om het toekomstige adres alvast op te nemen op de plaats van het 'oude' adres omdat daarmee de interpretatie van het adresgegeven inclusief de historische adresgegevens substantieel wijzigt. Voorts worden afnemers geconfronteerd met een nieuwe semantiek van het adresgegeven dat naar alle waarschijnlijkheid tot ingrijpende aanpassingen van hun systemen zal leiden. Tenslotte zij opgemerkt dat registratie en verstrekking van een toekomstig adres het systematisch karakter van de basisregistratie zou ondermijnen. De ontvangst van een toekomstige adreswijziging op een bepaalde datum heeft immers een toevallig karakter.

Het voorgaande impliceert dat het toekomstige adres niet voor verstrekking (in de zin van de wet BRP) in aanmerking komt. De autorisatie mechanismen kennen dit toekomstige adres immers niet.

Het toekomstige adres kan in voorkomende gevallen wel gebruikt worden. Het ligt in de rede dat het toekomstige adres gebruikt wordt door het college zelf bij het uitvoeren van controles in het kader van de bijhouding van de basisregistratie. Het feit dat de adreswijziging in een geautomatiseerd systeem is opgeslagen, moet niet verhinderen dat het hiervoor wordt gebruikt. Immers, ook de oorspronkelijke adreswijziging (op papier) zou hiervoor gebruikt moeten kunnen worden. Voor zover andere instanties (te denken valt aan de politie) een zelfstandige wettelijke bevoegdheid hebben om gegevens over adressen van een persoon op te vragen of in te zien, zal dat ook bij dit nieuwe adres het geval zijn. Andere manieren van gebruik van het toekomstige adres zijn niet uitgesloten zolang daarbij een wettelijke grondslag aanwezig. Die kan bestaan uit een 'eigen' wet (bij politie bijvoorbeeld de wetgeving op het gebied van strafvordering) of de WBP. Uiteraard moeten dan wel de regels in acht worden genomen die zo'n 'eigen' wet respectievelijk de WBP stellen.

De wijze waarop het gebruik van een toekomstig adres plaats vindt, vereist nadere aandacht. De voorzieningen die de verstrekkingen geautomatiseerd regelen, zijn immers juridisch gezien niet beschikbaar. Afhankelijk van de omvang van het gebruik kunnen hiervoor oplossingen worden ontworpen. Een voorbeeld is een incidenteel verzoek van de politie om de beschikking te krijgen over het toekomstige adres van een betrokkene. De politie kan deze vraag stellen aan het college. De formaliteiten die moeten verricht om vast te stellen dat de vraag gesteld mag worden kunnen we hier overslaan. Ze vinden immers bij een balie contact plaats buiten het geautomatiseerde systeem. Het college kan middels een van zijn ambtenaren de vraag aan de BRP-voorzieningen stellen. De BRP-voorzieningen geven het antwoord. De ambtenaar geeft het antwoord aan de politie.

De werkwijze is daarmee als volgt:

- a. Het toekomstig adres wordt vastgelegd met behulp van de BRP-voorzieningen maar het wordt pas verwerkt in de zin van de wet BRP op de datum waarop de verhuizing plaats vindt.
- b. Het toekomstig adres wordt opgeslagen met behulp van de BRP-voorzieningen maar het maakt er pas deel uit van de BRP op de datum waarop de verhuizing plaats vindt.
- c. De BRP-voorzieningen verzorgen dat het verschil tussen een vastgelegd gegeven maar nog niet verwerkt gegeven direct kenbaar is.
- d. De overgang van een vastgelegd toekomstig adres naar een adres dat in de BRP verwerkt is (op de verhuisdatum), kan automatisch gebeuren. Het college kan geacht worden door het feit dat zij de vastlegging uitvoert ook de verwerking (op de verhuisdatum) te beogen. Met andere woorden: hier is geen noodzaak om een extra beslismoment in te bouwen dat door een 'knop' ondersteund zou moeten worden.
- e. Het toekomstig adres kan worden gebruikt in het kader van de bijhouding van de BRP, voor zover specifieke wetgeving het gebruik regelt of voor zover het gebruik gebeurt met inachtneming van de regels die WBP stelt.

Het is denkbaar dat een burger eerst in gemeente A een toekomstige adreswijziging doorgeeft en daarna, ook nog voor de datum van verhuizing, een toekomstige adreswijziging in een andere gemeente B doorgeeft. Deze gegevens worden wel vastgelegd in de BRP-voorziening maar maken pas deel uit van de persoonslijst als de verhuisdatum is aangebroken. Wanneer deze situatie optreedt zijn uiteraard de betrokken colleges verantwoordelijk voor de gegevens die zij zelf invoeren. Voor hun bijhouding kunnen zij de reeds eerder ingevoerde gegevens raadplegen zoals hiervoor beschreven. Voorts is het mogelijk dat de centrale voorzieningen het feit dat er meerdere toekomstige verhuizingen optreden, signaleert.

Bijlage 4: overzicht inbreng deelnemers aan het overleg van 4 september 2014

De vertegenwoordigers van het Agentschap BPR gaven aan zich in het hiervoor geformuleerde advies van de gedelegeerd opdrachtgever te kunnen vinden.

De vertegenwoordiger van de NVvB ziet een onbalans in de wetgeving. Hij constateert dat burgers verhuizingen die in de toekomst zijn voorzien bij de gemeente mogen melden, maar dat het niet toegestaan is deze gegevens aan afnemers te leveren omdat er geen sprake is van een feit (dan wel een BRP-gegeven). Het feit dat geen sprake is van een feit betekent ook dat opname van het gegeven op de persoonslijst evenmin is toegestaan.

Hij pleit voor de realisatie van een speciale voorziening binnen de BRP waar gemeenten deze gegevens kunnen vastleggen en van waaruit verstrekking van deze gegevens aan afnemers mogelijk is. Hij wijst er op dat er naast toekomstige verhuizingen meer situaties zijn waarin het wenselijk kan zijn een "toekomstige mutatie" te registreren, bijvoorbeeld een verhuizing naar het buitenland.

De vertegenwoordiger van de Belastingdienst geeft allereerst een toelichting op het belang dat de Belastingdienst heeft bij het verstrekken van gegevens over toekomstige verhuizingen. Dat belang is primair gelegen in de dienstverlening aan de ontvangers van huurtoeslag. De Belastingdienst keert huurtoeslag uit aan 1,2 miljoen (mede)bewoners. Als een ontvanger van een huurtoeslag naar een andere (veelal duurdere) woning verhuist moet hij die verhuizing in het toeslagenportaal melden. Gezien het feit dat de Belastingdienst de huurtoeslag betaalt voorafgaand aan de maand waarop de toeslag betrekking heeft, is het voor de toeslagontvanger wenselijk om deze mutatie ruim vooraf te melden. Naast de melding bij Toeslagen moet hij de verhuizing ook bij de gemeente melden. Dat betekent dat hij dezelfde gegevens twee maal moet verstrekken. Dat is in strijd met het beginsel eenmalige uitvraag - meervoudig gebruik. Daarnaast moet de Belastingdienst als gevolg van deze werkwijze bewaken dat de mutatie in het toeslagenportaal gevolgd wordt door een formele melding uit de BRP op het moment dat de verhuizing is geëffectueerd. Deze problematiek heeft niet alleen

betrekking op (verhuizingen van) hoofdbewoners maar ook op (verhuizingen van) medebewoners. Beide soorten verhuizingen hebben namelijk gevolgen voor de hoogte van de huurtoeslag.

De vertegenwoordiger van de SVB vraagt in het verlengde daarvan aandacht voor de eerder genoemde problematiek rond verhuizingen naar het buitenland. Hij stelt om te beginnen vast dat bij de registratie daarvan de datum van registratie ook als feitelijke vertrekdatum wordt gezien. Dat is in het overgrote deel van de gevallen niet correct. Als gevolg daarvan is sprake van een administratieve werkelijkheid in de BRP, die afwijkt van de werkelijke situatie. Op dit punt is de wet Brp verder anders ingericht dan de wetgeving die de SVB en de Belastingdienst uitvoeren, die gaat uit van de werkelijke situatie. De SVB pleit daarom voor de mogelijkheid verhuizingen naar het buitenland ook vooraf vast te leggen en raadpleegbaar te maken en onderscheid te maken tussen registratiedatum en (voorziene) vertrekdatum. Dit zou de SVB niet alleen in staat stellen (de) emigrant(en) van informatie te voorzien maar ook om openstaande vorderingen te vereffenen. Dat is namelijk na vertrek naar het buitenland veelaf feitelijk onmogelijk. De vertegenwoordiger van de Belastingdienst sluit zich hierbij aan, de Belastingdienst zou bij tijdige registratie van een voorgenomen vertrek naar het buitenland eveneens tot versnelde vereffening van openstaande vorderingen over kunnen gaan. Dat is nu niet mogelijk.

In reactie op het voorgaande geeft de gedelegeerd opdrachtgever aan dat hij over de mogelijkheid om de gegevens van toekomstige verhuizingen los van de persoonslijst in een "separaat deel van de BRP" vast te leggen (zodat alsnog verstrekking aan afnemers zou kunnen plaatsvinden) overleg heeft gevoerd met B&I. De uitkomst van dat overleg is dat de plaats van vastlegging in de BRP feitelijk niet relevant is, levering van gegevens over toekomstige mutaties aan afnemers vanuit de BRP is onder de wet BRP in geen geval mogelijk.

De vertegenwoordigers van Belastingdienst en SVB geven in reactie hierop aan dat in de Ontwerpaspecten is aangegeven dat Colleges van B&W op verzoek kunnen overgaan tot levering van gegevens over toekomstige verhuizingen, aan bijvoorbeeld de Politie, mits sprake is van doelbinding (hetgeen veelal een wettelijke titel vergt). Zij stellen voor te onderzoeken of er in de Awir of in de wetten die de SVB uitvoert artikelen zijn opgenomen die als wettelijke basis kunnen dienen voor lokale verstrekking van de gegevens over toekomstige verhuizingen (en mogelijk emigraties) aan Belastingdienst en/of SVB. Als die wettelijke basis er zou zijn, zou de redenering kunnen zijn dat verstrekking vanuit de landelijke voorziening een technisch andere inrichting is van de verstrekking door de gemeente zelf.

Tenslotte trekt de vertegenwoordiger van de NVvB nog een parallel met het verstrekken van gegevens omtrent de erkenning van een ongeboren vrucht. Naar zijn mening is bij een ongeboren vrucht ook geen sprake van een feit (dan wel een BRP-gegeven). Desondanks is het wel mogelijk de gegevens hieromtrent aan afnemers te verstrekken.